

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๖๗

วันที่ ๑๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖
วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

การขายทอดตลาดทรัพย์สิน หมายถึง การขายทรัพย์สินต่อสาธารณะ โดยจะขายทรัพย์สิน
ให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุด การดำเนินการขายทอดตลาดจึงเป็นวิธีการที่ผู้ขายนำทรัพย์สินออกเสนอขาย
โดยให้ผู้ซื้อสุ่มราคาโดยเปิดเผย สำหรับการขายทอดตลาดทรัพย์สินแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. การขายทอดตลาดโดยเอกชน
๒. การขายทอดตลาดโดยเจ้าพนักงานของรัฐ
๓. การขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล

สำหรับความเป็นมาของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนบทบัญญัติที่คุ้มครอง
ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีมีพัฒนาการจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง พ.ศ. ๒๔๗๗ ต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วน
ที่คุ้มครองผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๓๐๙ ตี จนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๓๓๔

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๓๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก

ฯลฯ

ฯลฯ

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๓๔ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ขายให้แก่ผู้ซื้อ หากทรัพย์สินที่โอนนั้นมีลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารอยู่อาศัย และลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารไม่ยอมออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้น ผู้ซื้อชอบที่จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาลให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้น โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕๑ มาตรา ๓๕๒ มาตรา ๓๕๓ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง มาตรา ๓๕๔ มาตรา ๓๖๑ มาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๓ และมาตรา ๓๖๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ถือว่าผู้ซื้อเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารที่อยู่อาศัยในอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษตามบทบัญญัติดังกล่าว

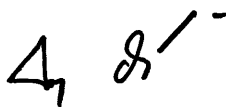
พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ คือ โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่บางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นไปโดยล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีบรรดคดี และเปิดโอกาส

ให้มีการประวิงคดี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาและคำสั่งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓๔ มีสาระสำคัญ คือ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ขายให้แก่ผู้ซื้อ หากทรัพย์สินที่โอนนั้นมีลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารอยู่อาศัย และลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารไม่ยอมออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้น ผู้ซื้อชอบที่จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาลให้ออกคำสั่งบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้น บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยถือว่าเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต้องมีสิทธิใช้สอยอสังหาริมทรัพย์และห้ามลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบริวารเข้าไปอยู่ในอสังหาริมทรัพย์ของตนโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่เป็นการให้สิทธิแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดยื่นคำร้องขอออกหมายบังคับคดี จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันการประวิงคดี เป็นกระบวนการบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพและเป็นการคุ้มครองผู้ซื้ออสังหาริมทรัพย์จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล

ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๓๔ เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อเสรีภาพในเคหสถาน ไม่กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๓๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ